

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifa, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Asociațiunea la Timișoara.

Mercuri în 21 Septembrie și ziua următoare se va ține adunarea generală a asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român la Timișoara, conform programului și convocătorului căruia îi dăm loc mai la vale. Nu ne împoartă cum se va executa programul de activitate a acestei adunări, pentru că știm că în fruntea asociațiunii sunt puși bărbații cei mai distinși ai românismului, bărbați aleși din încrederea membrilor asociațiunii, cari în această calitate sunt responsabili înaintea adunării generale. Ne împoartă însă cu atât mai mult rezultatele ce le putem vedea și constata în realitate.

Și dacă scopul asociațiunii este de a lucra prin ori ce întreprinderi legale la înaintarea și prosperarea literaturii și culturii atât spirituale cât și economice a Românilor din patrie, dar' cu deosebire de a lucra prin inițiere de studii și scrutări și editare de publicațiuni literare, științifice și artistice, înființare de biblioteci populare, acordări de premii pentru diferitele specialități de știință, artă și industrie, expozițiuni, producțiuni și conferințe publice; înființare eventual ajutorare de școli și internate; organizare de secțiuni științifice etc.

Și dacă chemarea despărțemintelor este a conlucra la atingerea scopului Asociațiunii a) prin colecțiuni de produse literare folositoare de tot felul; b) prin stăruință ca pe lângă școalele populare să se înființeze și susțină școale de pomărit și vierit, de grădini și alte economii de model; c) prin disertațiuni populare și învățături despre economie, industrie și comerț; d) prin îngrijirea ca să se îndemne poporul a îmbrățișa deosebitele ramuri de industrie și de

comerț; e) prin îndemnarea poporului la înființarea de însoțiri și tovarășii de tot felul prin statute speciale, atunci punem întrebarea că, oare poate-se afla o altă societate ori asociațiune sau altfel de instituțiune pentru un popor ca și poporul nostru a cărui scop și teren de activitate să fie mai frumos și mai scump de cât scopul și terenul de activitate al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român?

Da, așa este, vor răspunde toți cu un glas: nu se poate un scop mai frumos și mai folositor!

Dacă însă răspunsul este cu da, atunci trebuie să mai admitem și aceea, că la executarea unui lucru atât de scump și pompos, după cum ni-l putem închipui cu ochii sufletului nostru pe scopul Asociațiunii noastre, trebuie să negreșim angajate și puteri multe, pe cum și mijloace de a le susține în armonică conlucrare până să se va termina. Eară aceste brațe și puteri, cu mijl acele necesare, durere, deși le avem, încă nu suntem fericiți a le vedea pe toate, sau cel puțin majoritatea, angajată prin tapse la edificarea edificiului pompos, la care țintim.

Și aici ar fi, ca să punem a doua întrebare, și anume: pentru-ce, care este cauza, de numărul membrilor asociațiunii se înmulțesce așa de cu anevoie, și pentru ce nu se arată peste tot locul mai mare interes față de această unică instituțiune atât de salutară?

Lăsând de astă dată răspunsul în sarcina celor mai de aproape chemați; constatăm cu plăcere, că interesul și activitatea celor dela Timișoara este mare, intru a face ca adunarea generală să fie una dintre cele mai imposante și reușite în toată privința. Activitatea și viul interes față de asociațiune a Timișorenilor s'a dovedit în de ajuns și până acum, și suntem siguri, că mai ales cu ocaziunea

acestei adunări se va manifesta cu toată forța de care dispun, când sunt uniți cu toții, și de astădată scopul Asociațiunii pe toți îi unește.

Cu dragoste de neam îndemnăm deci pe toți preoții, învățătorii, fruntașii, agricultorii, industriașii și comersanții cari cetesc foaia noastră și sunt în stare a lua parte la adunare să grăbească a se înscrie de membrii, căci prin aceasta conlucra la edificarea celui mai scump edificiu românesc.

Convocare.

În sensul §§-lor 23 și 26 din statute membrii Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român se convoacă în

Adunare generală ordinară

la Timișoara pe zilele 21 și 22 Septembrie st. n. 1904.

Programul adunării este:

Sedința I.

Mercuri, la 21 Sept. 1904, la orele 11 a. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Înscrierea delegaților prezenți.
3. Raportul general al comitetului central.
4. Alegerea comisiunilor:
 - a) pentru examinarea raportului general;
 - b) pentru censurarea închierii conturilor anului 1903 și a proiectului de buget pentru anul 1905;
 - c) pentru înscrierea membrilor.
5. Presentarea propunerilor eventuale.

La orele 5 după amiază sedința festivă a secțiunilor științifice-literare.

Sedința II.

Joi, la 22 Sept. st. n. 1904, la orele 10 a. m.

Ordinea de zi:

1. Raportul comisiunilor.
2. Alegerea comitetului central și a funcționarilor Asociațiunii.
3. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1905.
4. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.

5. Inchiderea adunării generale.

Se observă, că eventualele propuneri au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, Strada Morii Nr. 8), cu 8 zile înainte de adunarea generală.

Sibiu, din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută la 28 Iulie 1904.

Iosif St. Șuloțu m. p. Dr. C. Diaconovich m. p.
vicepresident. primsecretar.

Programa

festivităților, ce se vor aranja cu ocazia adunării generale a Asociațiunii la 21 și 22 Septembrie st. n. 1904 la Timișoara:

1) La 20 Septembrie întâmpinarea la gară a comitetului central.

2) Tot în acea zi seara de cunoștință și cină comună în hotelul »Principele de Coroană«,

3) La 21 Septembrie dimineața participarea la serviciul divin la biserica gr. or. română și cea gr. cat. din Timișoara-Fabric.

4) La 11 oare înainte de amiază I-a ședință a adunării generale în sala mare a hotelului »Principele de Coroană«.

5) După amiază la 2 oare banchet în acea sală.

6) Seara la 8 oare concert tot în acea sală.

7) La 22 Septembrie la 10 oare înainte de amiază a II-a ședință a adunării generale.

8) Tot în acea zi după amiază la 4 oare ședință festivă a secțiunilor științifice literare în sala mică a hotelului »Principele de Coroană«.

9) Sara petrecere de joc în sala mare a hotelului.

În Timișoara corțele private pentru publicul, care vine la adunarea generală, nu stau la dispoziție, fiecare oaspe poate căpăta cuartir numai în hotel; deci toți aceia, cari voesc a participa la adunarea generală, sunt rugați până inclusive 18 Septembrie, a comanda odaie la președintele comisiunii de încortelare. Dr. Aurel Cosma, avocat în Timișoara, căci altcum comisiunea de încortelare, fiind mare circulația călătorilor străini în Timișoara, nu va fi în stare a acvira odăi cerute la timp întârziat; tot odată sunt rugați cu această ocazie a înștiința, că voesc ori nu a participa la banchet, ca comitetul aranjator să se poată de timpuriu orienta.

Dacă oaspeții, cari comandează cortel, vor înștiința, cu care tren sosec la Timișoara la gară vor fi așteptați de membrii comisiunii de încortelare, ca să le comunice că pentru fiecare oaspe în care hotel e odaia comandată.

Timișoara, la August 1904.

Comitetul aranjator.

Adunarea dela Brad

— pentru fond de teatru român. —

(Urmare și fine.)

Banchetul.

La orele 2 și jumătate s'a început banchetul, în sala dela hotel Central. Sala era plină de lume românească. Președintele în frunte, comitetul în jurul său, și apoi ceilalți oaspeți. Toastele rostite au fost următoarele: Președintele Iosif Vulcan pentru M. Sa. Publicul se ridică, ear' musica inotează imnul împărătesc. Protopresbiterul Vasilie Damian pentru neobositul președinte al societății Iosif Vulcan, căruia publicul present îi face frumoase ovațiuni. Directorul gimnasiului din Brașov V. Onițiu toastează în numele comitetului pentru Zarandeni, Ioan German pentru comitet, Emanuil Ungurian pentru popor și înaintarea sa economică și culturală, Boneu pentru funcționarii administrației publice din Brad, Vasilie Goldiș pentru iubirea și încrederea reciprocă, Dr. Ioan Suciș pentru altruism, Petru Călcianariu pentru cei ce sunt oamenii faptelor nu oamenii vorbelor, și Nicolae Hențiu pentru directorul minelor din Brad.

În bună animație lumea a rămas împreună până spre seară.

Concertul.

Concertul și teatrul s'a început la orele 8 seara, executat fiind după programul publicat în ziare. A cântat corul studenților, a declamat bursierul societății pentru fond de teatru, Z. Bărsan, și s'a jucat piesa »Aur« de Constanța Hodoș, în care diletanții și-au interpretat destul de bine rolurile. Pentru publicul din Brad are piesa importanță, fiindcă acțiunea se petrece în fostul comitat al Zarandului. Toate prestațiunile, ale diletanților, cât și ale corului condus de învățătorul Stoia apoi ale lui Z. Bărsan, au fost acoperite cu aplauze meritate.

După concert cină comună și doine frumoase, cântate de taraful lui Ghiuș.

Ședința a doua.

S'a ținut Luni la orele 10. Se verifică procesul verbal al ședinței prime și se pune la ordinea zilei cetirea disertațiunilor anunțate. Vasile Goldiș cetește disertațiunea dlui Enea Hodoș (absent) intitulată: »Câteva amintiri despre școlile din Brad«. E ascultată cu drag și e viu aplaudată. Președintele Vulcan aduce mulțumiri autorului și-i trimite salutări. Dr. Iosif Blaga își cetește disertația »despre gust«, asemenea bine lucrată și cu plăcere ascultată din partea publicului.

Ceialaltă disertațiune anunțată nu se cetește, ci va fi publicată.

Urmează rapoartele comisiunilor. Dr. P. Opreșă comunică în numele comisiunii pentru înscrierea membrilor, că s'au înscris 12 membri fondatori, 18 pe viață, 44 ordinari și 102 ajutători. S'au încasat peste tot 5500 cor., afară de venitul concertului.

Se ia spre știre între vii aclamări.

Dr. Grozda în numele comisiunii cenzurătoare de rațiocinii raportează, că purta-

rea casei a fost aflată în deplină ordine și propune, ca adunarea să dea absolutor și mulțumită cassarului Nic. Petra-Petrescu.

Se primește. Notez că averea societății a crescut în anul trecut cu 17.693 07 cor., și la finea anului făcea în cor. 349.002:54.

Dr. Ioan Radu, în numele comisiunii pentru censurarea raportului comitetului propune aprobarea tuturor punctelor cuprinse în raportul compus cu multă îngrijire din partea secretarului Dr. Blaga.

Se primește, votându-se comitetului absolutor.

Urmează alegerea comitetului pe noul period de 3 ani. După-ce dl N. Petra-Petrescu se roagă a nu mai fi luat în combinație pentru postul de cassar, și dl Emanuil Ungurian încă renunță de a mai face parte din comitet, — la propunerea protopresbiterului Vasilie Damiaa comitetul vine ales cu aclamațiune astfel: președinte Iosif Vulcan, vicepreședinte Virgil Onițiu, secretar Dr. Iosif Blaga, cassar, Dr. Nicolae Vecerdea, dirigentul filialei »Albina« din Brașov, ear' membri în comitet: Vasilie Goldiș, George Dima și Dr. George Dobrin, avocat în Lugoj.

În urma invitații primite, societatea pentru fond de teatru român își va ținea adunarea generală în anul viitor în Reșița (Bănat).

Se numește o comisiune pentru verificarea procesului verbal al ședinței a doua, și în urmă președintele încheie adunarea generală a Societății pentru fond de teatru român, aducând elogiul și mulțumiri Zarandinilor pentru spriginul dat. Răspunde protopresbiterul Damian urând prosperare Societății. Lumea părăsește sala de ședințe cu bune impresiuni.

Expoziția de lucru de mână.

Din incidentul sârbărilor românești cari au avut loc Duminecă și Luni în Brad, comitetul local a aranjat și o expoziție de lucru de mână, bine succasă. Publicul s'a delectat mult văzând lucrări într'adevăr artistice eșite din mâinile țerancei române. S'au văzut tot felul de cusături, chiar și de cele vechi, de pe la începutul secolului trecut. Expoziția a fost aranjată la inițiativa doamnei Elena Hosszu-Longin din Deva.

Balul.

Luni sara a fost bal, la care a participat întreaga românie întrunită în Brad. Animație mare și lux și mai mare, — bată-l norocul să-l bată. Costum național numai unul!

La Cebea.

O parte din public a plecat Marți dimineața spre casă, ear' cealaltă parte (mai mică) nu s'a putut despărți de Brad înainte de a face peregrinaj la Cebea, comuna din apropiere, unde e goronul lui Horia, sub umbra căruia își doarme somnul de veci eroul nostru Avram Iancu. I-am dorit somn ușor, și cu inimi înduioșate am părăsit cimiterul, sfântul lăcaș al rămășițelor marelui erou.

Mercuri după amiază Bradul intrase apoi de nou în monotonia de mai înainte. S'au fost dus iubii oaspeți toți, și cu ei s'a dus sgomotul, animația, voia bună. Am rămas cu suvenirile, și suvenirii sperăm că vor fi dus și oaspeții cu ei. Suvenirii plăcute.

»T. R.«

Agricultorul tratând boalele animalelor domestice.

(Urmare și fine).

XII. Răia. — a) *La cai și vite:* Ităiu se spală bine cu apă caldă săpunată și cu peria, locurile bolnave, apoi se unge cu o amestecătură de o parte creosot, 10 spirt. b) *La oi:* Se tunde și se face bae în soluțiune de creolină (65 litrii în 250 litrii, pentru 100 de o). *La câni:* Bună este baia cu leșie de tutun sau spălarea locurilor de pe burtă și subsuori cu soluțiune slabă de creolină, dar' cel mai bun mijloc este de trei ori pe zi, din 5 în 5 zile, frecarea pielei cu peria, cu următoarea compoziție:

Epicorin	100 gr.
Ulei de ricin	100 «
Spirt	1000 «

La câni delicați se recomandă un liniment cu creosot și balsam de Peru.

XIII Jigodia. — La început servește un medicament care se provoacă vârsarea, ear' dacă începe să iasă mucii pe nas și se îngrămădește materia pe la ochi atunci se prepară un compus din:

200 gr. apă ferbinte	
0.5 « rădăcină de Ipecacuana	
0.2 « piatră de vin	
răsături de butoi	

și se dă cânelui bolnav o lingură de masă plină, din trei în trei ore.

Animalul se ține într'un loc cald cu temperatură statornică.

XIV. Paraziți. Animalele mamifere au paraziții lor: *păduchi*. Contra acestora ca și contra *capușelor* se spală animalul 1—2 ori, din când în când, la interval de câte-va zile cu soluțiune de creolină 2½‰.

Animalele mai mici se îmbăiază în apă caldă 30° cu soluțiune ușoară de creolină.

Animale cu păr lung se tund. La câni praful de pureci pe pielea umezită aduce servicii bune.

XV. Răni. Rănilor de pe piele sau în carne când sunt mărginite și nu se măresc într'una se tămăduesc spălându-se cu sublimat (1 la 1000 sublimat de argint). Cu cât căldura animalului e mai mare, cu atât spălătura trebuie să fie mai răcoritoare. Apoi se închide rana și se lipsește cu plasturi.

Răni murdare și cari se întind mereu nu se prea pot lipi și încheia; atunci ne mărginim de-a spăla și răcori bine cu sublimat, până începe tămăduirea.

XVI. Viermi. a) *La cai:* se dă pe dinlăuntru medicamentul compus din:

Ulei puturos	8 gr.
Praf de rădăcină de Ferigă	60 gr.
Apă destilată	100 gr.

Nutrirea se schimbă, ear' medicamentul se dă pe nemâncate dimineața, așa ca să se gonească viermii din stomac. b) *La oi:* mai mult decât la cai se face viermi la oi; li-se dă același medicament, la miei în cantitate mai mică. Când au panglică li-se dau mieilor 4 gr. de Kamala, în lapte dulce. c) *La câni:* li-se dă sau praf de nucă Areka în supă sau hapuri preparate din:

Kamala	5 gr.
Extract din rădăcină de ferigă	1 «
Ether	1 «

Dacă după 3 ore nu es viermii se dă cânelui 1—2 linguri de masă cu oleiu de Ricin.

Producțiunea universală de cereale.

Ministrul de agricultură și comerț Austro-Ungar a publicat un raport lung și detaliat asupra cantității de grâu, săcară, orz, ovės și porumb, ce s'a produs anul curent atât în țările de export, cât și cele de import de cereale.

Extragem din această lucrare foarte interesantă, următoarele date statistice, ce vor înlesni cetitorului nostru să vadă, dintr'o ochire, situațiunea fiecărui stat.

Țări de import de cereale sunt Anglia, Franța, Germania, Austria, Italia, Spania, Portugalia, Belgia, Holanda, Danemarca, Suedia și Norvegia.

Totalul recoltei acestor țări se evaluează la 233 de milioane de hectolitri de grâu, săcară 148, orz 98 jum., ovės 186 jum. și porumb 41.

Țări de export de cereale sunt Rusia, Ungaria, România, Bulgaria și Rumelia-Orientală, Sârbia, Turcia, Persia, Japonia, Indiile-Orientale; coloniile africane, Algeria, Tunisia Tripolitană, America de nord, Canada, Republicele Argentina, Chili, Uruguay și Australia.

Totalul recoltei acestor țări se evaluează, pentru grâu 633, săcară 244, orz 192 ovės 301 și porumb 764 milioane de hect.

Se vedem, care e trebuința fiecărui stat de import?

Anglia îi mai trebuie 60 mil. de hect. grâu, jum. mil. de hect. săcară, orz 13 jum., ovės 11 jum., porumb 25 jum. m. d. h.

Franța are nevoie pentru îndestularea ei completă de 4 jum. mil. de hect. grâu, orz 2 jum., ovės 1 jum., porumb 2 jum.

Germania de 21 mil. de hect. grâu, săcară 8 jum., orz 14, ovės 4 jum., porumb 9 jumătate.

Italia de 11 și un sfert mil. de hect. grâu, 3 jum. porumb.

Belgia de 11 și jum. mil. hect. grâu, orz 1 jum., porumb 2 jum.

Austria de 17 mil. hect. grâu, săcară 3 jum., orz 3 jum., ovės 4 jum. și porumb 8 mil. de hect.

Recolta europeană a pierdut anul acesta 5 la sută față cu producțiunea din anul tre-

cut, ceea-ce face o pierdere de 144.064 milioane de hect.

Din tabioul statistic al guvernului Austro-Ungar rezultă, că România ar fi produs grâu 11 jum., săcară 2 jum., orz 2 jum., porumb 7 mil. de hect., adică în total 27 jum. milioane de hect. cereale.

Bulgaria și Rumelia ar fi produs grâu 11 jum., săcară 3 jum., orz 2 jum., porumb 2 jum., în total 20 milioane de hect. de cereale.

Sârbia 2 jum. grâu și 2 jum. porumb, adică în total 5 milioane de hectolitri.

Turcia grâu 15, orz 7 jum., ovės 4 și porumb 10, adică în total 37 jum. de milioane de hectolitri.

Ungaria grâu 40, săcară 12, orz 11, ovės 9 jum., porumb 17, ceea-ce face în total 89 jum. de mil. de hect. G. T.

Lictarul.

O desfacere mai rentabilă a prunelor, decât punerea lor în comerț în stare proaspătă, ar fi uscarea, s'au transformarea lor în lictar (magun).

Pentru uscarea prunelor se aleg mai cu seamă cele tomatice și acelea, cari se desghoacă de pe simbură; cele vâratice, cari crapă și se terciuesc ușor nu sunt potrivite pentru uscat, în schimb însă, din aceste se prepară lictarul.

Uneltele de cari avem nevoie pentru a face lictar sunt destul de simple și destul de îndemâna fiecăruia, precum este și modul de preparare, — iarăși foarte simplu.

Un cazan de aramă, cositorit pe dinlăuntru ca cel în care se ferb rufele și a cărui mărime ține de câtă marfă vrem să facem, — este principala sculă de care avem nevoie.

O sită mai răricică, de pânză de sîrmă.

Apoi un hârdău potrivit ca mărime după cazanul de aramă.

O măturică cu nuelele retezate.

O lopățică de lemn cu coada lungă.

Prunele ce urmează a fi făcute lictar se pun în cazanul de aramă, și după-ce se toarnă puțină apă pe fund, se așază pe foc, fie într'un colton zidit anume, fie în curte d'asupra unei gropi în care se face focul, și apoi se ferb până ce se terciuesc bine, zdrobindu-le și amestecându-le mereu cu o bucată de lemn. Când s'au terciuit bine, se toarnă pe o sită destul de mare așezată de-asupra hârdăului, ear' cu măturica se freacă mereu ca să treacă zama (borhotul), ear' simburii și pojghițele rămân pe sită.

Se ferbe apoi al doilea și al treilea cazan de prune crude și acestea se trec prin sită în hârdău, așa că avem borhot din 3 sau chiar și din patru cazane de prune ferte.

Din borhotul acesta se umple cazanul și se lasă să fearbă și să se îngroașe până ce ajunge vârtos că abia mai curge, fiind ferbinte, ear' răcindu-se nici numai curge. În timpul când scade în fert se adaugă mereu borhot din hârdău.

Cât ținem cazanul pe foc mestecăm în el într-una cu lopățica de lemn, și cu cât se îngroașe, cu atât amestecăm mai repede, răzuind mereu pereții și fundul cazanului ca să nu se ardă și să se afume lictarul.

Când începe a se îngroașe, începe și a clocoli și a stropi, de aceea este bine ca lopățica cu care mestecăm să aibă coada cât mai lungă, ca să nu fim prea aproape de cazan. După-ce s'a îngroșat în deajuns lictarul, adică când abia mai curge de pe lopățică, fiind ferbinte, se ia cazanul de pe foc și se toarnă numai decât în butoaie cari pot fi de stejar sau de fag.

Acesta este lictar care se vinde în cantități mari pe piețele străine, în asemenea butoaie având 150 până în 200 k.lg. greutate fiecare butoiu. Prețul lictarului ține de calitate, — cu cât este mai bine fert, adică mai îngroșat și mai curat, fără simburii și fără pojghițe, cu atât e mai mare.

Lictarul cel mai slab, care are pojghițe și este mai puțin îngroșat, se vinde natural cu un preț mai redus decât cel gros și fără pojghițe. Cum din 100 kilograme de prune se scot 35 și chiar 40 kilograme lictar (magiun), numai începe îndoiială că câștigul este ceva mai mare, decât dacă aceste prune s'ar fi întrebuințat la făcut rachiu.

Se obișnuiește a se pune în lictar, când se ferbe, și unele mirodenii precum: anison, coriandru, nucșoară, scortșoară, câte 5 până la 10 grame la zamă din fiecare sută de kilograme de prune crude: ear' pentru a-i da o față frumoasă se ferbe în zamă 10—15 nuci cu coaja lor verde cu tot. Nucile se lasă apoi în lictar, căci se umple cu zamă de prune și se fac gustoase la mâncare.

Cu cât lictarul este mai îngroșat, mai curat și mai frumos la față, cu atât se vinde cu preț mai bun, căci este mai dulce, mai gustos mai spornic și se păstrează mai mult.

ȘFATURI DE TOT FELUL

Pentru a mări mirosul trandafirilor, plantează ceapă și usturoiu în jurul trandafirilor; chiar și trandafiri lângă zambile. Aceste aduc încă miros frumos și plăcut.

Contra umflăturii cauzată prin șea. Leagă pe umflătură peste noapte, balegă ferbinte de cal. Umflătura dispare.

Mijlocul de a face fructele acre să fie dulci este de a găuri în trunchiul pomului dela 2 decimetri de pământ, o gaură pieziș înlăuntru până în inima pomului. Umple-o cu miere de faguri, astup-o și lipește-o cu ceară de altoit. Pomul va produce de aci înainte tot fructe dulci.

Contra năravului vitelor de a roade eslele. Indată ce se observă că animalul roade eslele, se prăjește într'o tigare 250 gr. de sare de bucătărie cu 1 lingură de untură de porc și se dă vitelor în tărîțe sau altfel. Tratamentul trebuie urmat trei zile consecutive.

Pentru a liniști un cal speriat, ține înaintea lui un geam. Este cunoscut că toate animalele se sfiesc de sticlă. Chiar câinii.

Spre a face un pom tînăr să producă roade, bate pomi-orul în luna lui Nov. sau Februarie cu niște frânghii sau bețe, această procedare pune scul în mișcare și pomul rodeste.

Răsboiul ruso-japonez.

Dela marea luptă dela Liaoyang, în care atât Japonezii, cât și Rușii au avut pierderi înspăimântătoare, nu s'a întâmplat pe câmpul de răsboiu din Mandgiuria vr'un eveniment de o însemnătate mai mare.

Armata lui Kuropatkin și-a continuat în tot timpul acesta retragerea sa spre Mukden, capitala Mangiurei, având și în decursul acestei retrageri hărțueli neconținute cu Japonezii, cari o urmăresc.

Multe s'au scris și s'au svonit despre această retragere și despre isprăvile ce le-au făcut Japonezii, urmărind armata rusească. Din sumedenia de știri însă, un lucru numai este cert: armata lui Kuropatkin a ajuns deja la Mukden încă înainte cu o săptămână, continuându-și retragerea spre nord către Tienlin sau chiar până la Charbin. Japonezii nu prea desfășură energie în urmărirea ei, de-oarece n'au speranță de a tăia retragerea Rușilor; afară de aceasta ei nu cutează a pătrunde prea adânc în Mandjuria. Generalul japonez Kuroki se mulțumește a hărțui ariergarda rusească, care se află spre sud de riul Hunho, nu departe de Mukden.

Generalul Kuropatkin telegrafiază Țarului, că în ziua de 12 Sept. nu s'au întâmplat ciocniri. Se știe numai atât, că la 30 chilom. spre sud de Mukden, se află un detașament japonez. Grosul armatelor japoneze staționează pe linia dintre Liaoyang-Yantai.

O știre telegrafică din Londra spune, că generalii ruși Zarubaiev, Kondratovits și Bilderling au pus stavilă înaintării generalului japonez Kuroki. Probabil, că cu aceasta stă în legătură o telegramă tot din Londra, în care se spune următoarele: Spre miază-zi de Saikintai a fost o luptă mare între Ruși și Japonezi. Pierderile au fost mari de ambele părți, Rușii s'au apărat prin garduri de sîrmă provăzute cu curente electrice. De după aceste garduri Rușii descărcară asupra Japonezilor o ploaie de gloanță atât de teribilă, încât costa înălțime pe care o țineau Rușii, era ca și arată.

Din știrile mai nouă relevăm următoarele:

La Cifu (port chinez și fabrică de tot felul de știri mincinoase) a sosit

vestea, că generalul rus Sasulici, care comanda o parte din ariergarda rusească, ar fi fost grav rănit și făcut prizonier împreună cu vr'o 4000 de Ruși.

Ziarul londones »Daily Express« este informat diu Petersburg, că la cercul ținut după botezul fiului Țarului, prințul Ludovic Battemberg făcând alușiune la posibilitatea încheierii păcii cu Japonia, Țarul a zis:

»Pe cât timp vom avea un soldat și o rublă, vom continua răsboiul acesta. Nici una din nefericirile ce ni-s'ar putea întâmpla în cursul răsboiului, nu mă va face să-mi schimb părerea«.

Se asigură, că mareșalul japonez Oyama a declarat în Liaoyang, că îndirjirea cu care s'a apărat Kuropatkin, i-a stors admirațiunea. Cu toată bravura Rușilor însă, cauza lor ar fi pierdută, de-oarece Japonia poate să pună în linie de luptă de două ori atâți soldați ca Rusia. (?)

Ziarele parisiene vorbind de știrea agenției »Reuter« cumcă Alexiew, guvernatorul rus al Mandjurei, a demisionat, spun în unanimitate, că Țarul nu va putea decât să-i primească demisiunea, de-oarece o mare parte a răspunderii pentru desastrelor Rușilor în Mandjuria cade asupra lui Alexiew.

Generalul Stössel a telegrafat Țarului, că Port-Arthurul se poate ținea încă de aici înainte timp de 3 luni.

În Tokio sunt foarte nemulțumiți, că Port-Arthurul n'a căzut încă. Din cauza aceasta toate sărbările proiectate s'au amânat.

Țarul a ordonat mobilisari generale în Basarabia. Ordinul de mobilizare a căzut ca o bombă, mii și mii de familii din cele mai distinse sunt în plină desnădejde, căci mii și mii de tineri, membrii ai acestor familii, au primit ordinul, ca până în 48 de ceasuri să se prezente la regimentele lor. Acest ordin a fost afișat în toate orașele și satele din Basarabia. S'au luat măsuri foarte aspre, ca nimeni să nu se poată pleca din Basarabia. Pe malul Prutului au fost postate sute de sentinele aduse din localitățile cele mai îndepărtate, cari păzesc, ca nimeni să nu se apropie de malul Prutului.

Un alt ordin, care s'a afișat, amenință cu împușcare pe toți accia, cari se vor încerca să se sustragă ordinului de mobilizare, care privește pe toți rezerviștii dela 1898 încoace.

Bilete de călătorie la Asociațiune în Timișoara. La administrația »Bunul Econom« sunt depuse spre distribuire 25 bilete de parcurs cu preț redus pe căile ferate ungare pentru cei care doresc a lua parte la adunarea generală a Asociațiunii din Timișoara. Doritorii să se adreseze în orele oficiale în Buroul institutului tipografic »Minnerva«.

NOUȚĂȚI

A. S. R. Principesa Maria a României, lucrează actualmente la un tablou fresco, reprezentând de Făt-frumos și pe Ileana Cosânzeana. Acest tablou va fi pus la loterie și produsul va fi vărsat societății »Obolul«.

Noul tarif vamal bulgar. Din Sofia se anunță, că guvernul bulgar a alcătuit un nou tarif vamal pe care l'a comunicat în limba franceză tuturor reprezentanților puterilor din Sofia. Noul tarif vamal e cu totul diferit de cel vechiu și mai cere, ca toate statele să încheie cu Bulgaria înțelegeri analoage tratatului consular încheiat acum trei ani cu Austro-Ungaria, care constă dintr'un tratat de extradare. Un alt punct remarcabil e cel privitor la o înțelegere de stabilit între Bulgaria și celelalte state după care părțile contractante ar avea dreptul ca după trei luni dela intrarea în vigoare a tratatului, să înființeze pe teritoriul statului vecin agenți consulari și comerciali. Noul tarif vamal are tendința de a supune la taxe foarte grele de import produsele ce nu se fabrică în țară pentru a proteja industria națională. Așa se vor supune la taxe enorme toate mărfurile industriei lemnului, zaharul, parfumeria, vinul, berea, confecțiunile, săpunurile de toaletă, cismăria și altele. De altă parte se scade taxa de import a articolelor necesare Bulgariei, dar' cari nu se produc în acel stat; spre pildă taxele vamale de cafea, ceai, cacao, piele, produse chimice etc. În cercurile politice se crede că tratativele pentru tratate noi se vor începe cu Austro-Ungaria și cu Rusia și apoi aceste tratate vor fi adoptate și de celelalte țări printr'un schimb de note diplomatice. Un deosebit interes reprezintă chestiunea, dacă guvernul bulgar va reuși a face pe celelalte state să consimtă la adoptarea tratatului consular, pe care se pune mare greutate în Sofia. Pentru punerea în vigoare a tratatelor consulare. Bulgaria are nevoie de consimțământul puterilor europene, cari se bucură de drepturile capitulațiilor în Turcia. Se exceptează România și Sârbia.

Părechea regală în Viena. Din Viena se anunță știrea, că la 18 l. c. părechea regală română va fi oaspe al Monarchului nostru la Viena. Sub durata petrecerii regelui României în Bug va fi și o conferință politică, la care va lua parte și ministrul afacerilor externe contele Goluckovski. Nu se știe dacă va fi de față și domnul președinte de consiliu al României D. Sturdza, care este ocupat cu afaceri politice interne ale țării românești.

Anive sarea luare Griviței. În 13 l. c. cu ocazia celei de-a 27-a aniversări a luării Griviței, s'a oficiat un Te-Deum solemn în capela Metropoliei din București. Sevicul religios a fost oficiat de P. S. Sa Metropolitul Iosif Gheorghian. Au asistat: dl locot.-colonel Vorvoreanu, adjutant regal, reprezentând pe M. S. Segele, dl V. Lascar, ministru de

interne, dl Negulescu, secretar general ad-interim al ministerului de interne, dl G. Adănescu, secretar general al ministerului instrucțiunii, dl general Botean, secretar general ad-interim al ministerului de războiu, dl San-Marin, directorul prefecturii, dl colonel Saegiu locțiitor de comandant al pieței, dl general Brătianu, dl general în rezervă Hercht etc. Onorurile militare au fost date de o companie de infanterie, cu drapel și musică. Dl general Brătianu a adresat trupelor o scurtă alocuțiune ocazională, după care trupele au defilat. Câte un Te-Deum s'a oficiat în toate orașele din țară.

Pelegriajul veteranilor Români la Plevna. Sâmbătă dimineața au plecat din București peste 40 veterani români, membri ai societății »Coroana de oțel«, spre câmpiile Plevnei și Griviței, spre a depune în semn de pioasă amintire pe momentul fraților căcuți în războiul pentru independență, o coroană. Sâmbătă la amezi delegațiunea veteranilor a sosit la Rusciuc, unde li-s'a făcut o primire entusiastă din partea populațiunii bulgare. La prânzul dat în onoarea lor în hotelul Boulevard din Rusciuc, s'au rostit entusiasmte discursuri în amintirea evenimentelor anului 1877. Din Rusciuc veteranii români au luat drumul spre Plevna, unde au sosit Duminică spre seară. Pe întreg parcursul drumului au fost viu aclamați de populațiunea bulgară, îndeosebi la stațiunile Gorni și Orchowitza. La gara din Plevna au fost primiți de către primarul orașului, numeroși oficiali bulgari și locuitorii Plevnei. Comandantul peței și șeful Poliției s'au pus la dispoziția veteranilor. Dela gară publicul luând în mijloc deputațiunea veteranilor a plecat în corpore la statua libertății, unde căpitanul român Luțescu și părintele C. Demetrescu au rostit entusiasmte discursuri, la cari a răspuns primarul Plevnei, încheiând cu vii urări la adresa Regelui Carol. Marți veteranii au vizitat Grivița.

Fuga principesei de Coburg. Știrile mai recente spun, că principesa Luisa de Coburg petrece de mai multe zile în Paris, unde stă sub examinarea medicală a mai multor medici psihitari, cari în curând vor publica rezultatul cercetărilor lor. Deputatul german socialdemocrat Südekum publică prin ziare un raport despre călătoria principesei, care a petrecut în locuința sa timp de mai multe ore. Din Berlin — zice Südekum — principesa a făcut călătoria pe un automobil prin Magdeburg, Braunschweig, Hildesheim, ear' de aici a luat trenul până la Colonia, și în urmă prin Belgia până la Paris, de unde s'e telegrafiază, că atât principesa Luisa, cât și locotenentul Mattasich și-au anunțat deja locuințele lor la poliție. Principesa locuiește împreună cu femeea Stöger, care i-a stat întru ajutor la fugă, în hotelul Vestminster, ear' locot. Mattasich în hotelul »Grand«. Principesa face zilnic preumblări prin Paris.

Atașatii militari români de pe câmpul de războiu, majorii Găișanu și Haralambie,

în timpul din urmă nu dau nici un semn de viață, ceea-ce inspiră îngrijiri la București. Numiții majori erau la Liaoyang, de unde trimeteau regulat depeșe la ministerul de războiu. De când cu retragerea lui Kuropatkin însă nu se mai aude nimic de dâșii.

Poliția elvețiană a expulsat din Geneva, Berna și Zurich vr'o 20 anachisti, cari puseră la cale un complot spre a asina pe Țarul Rusiei.

Bulgarii părăsesc România Din Sofia se anunță: În urma recoltei rele în România, numeroși desertori Bulgari, cari au trecut în România încă de pe timpul războiului, au decis să se reîntoarcă în Bulgaria. Ei au trimis deja o deputațiune din mijlocul lor la Rusciuc, unde vreau să se așeze pentru a cumpăra aici pământuri.

Un țeran artist. Ziarul »Budapesti Hirlap« scrie că în comuna Feleac, lângă Cluj, trăește un țeran român cu numele Iacob Corcea, în etate de 28 ani, care nu știe ceti și scrie, dar' în arta sculpturii și-a câștigat o dexteritate atât de mare, încât e admirat de toată lumea. Face și violine, de cea mai mare frumseță.

Notar pușcat. Stefan Cădar, notar cercual în Ciugud. com. Alba-Inferioară, după cum cetim în foile din capitală, a fost împușcat prin fereastră în scara de 9 spre 10 l. c. Bietul notar ședea la masa de scris când s'e auzi de-odată o detunetură de pușcă. Glonțul l'a nimerit în piept și i-a sfredelit plămânile. — Că s'e rămână în viață nu este nici o nădejde.

Tren oprit de hoși. Din New-York vine știrea, că aproape de Vancouver în Brit Columbia o bandă de hoși constătătoare din șase membri înarmați au oprit un tren al liniei ferate Canada Pacific, și au silit pe mașinist să desprindă vagoanele de expres de tren, pe cari hoșii le-au jăfuit, ducând cu sine 7000 dolari. Poliția a pornit severă cercetare.

Otrăvire prin sărutarea unui mort. Ana Boros din Budapesta a murit zilele acestea de otrăvire de sânge provenită din sărutarea tatălui seu mort.

În atențiunea celor pe cari li torturează reumatismul, șoldina, țuituri de urechi și migrenă! Cel-ce suferă de o astfel de boală s'e întrebuințeze crucea dublă electro-magnetică R. B. 86967, inventată de domnul Albert Müller, Budapesta V, strada Vadász 42/G., care servește de năntrecut mijloc medical pentru boalele amintite. Sunt nenumărate epistolele de mulțumită, care toate dovedesc, ce minuni e în stare să facă această cruce. Așa între altele epistola profesorului de musică din Pojon Ludovic Weiser adresată dlui Müller.

APEL.

Subscrisul voind a aduna toate anecdotele istorice, referitoare la poporul românesc, pentru a le scoate apoi în volum imitau voie prin aceasta a ruga On. public românesc a-mi da mâna de ajutor, comunicându-mi ori ce fel de anecdote istorice cunoscute lui.

O seamă de anecdote istorice le-am adunat deja în decurs de mai mulți ani, doresc însă complectarea numărului lor. Scopul este ca din aceste anecdote să se cunoască psihologia poporului românesc din toate epocile istorice.

Comunicațiunile binevoitoare sunt a se trimite la adresa:

Michail Gaspar
diacon în Lugoj.

Serate de-ale meseriașilor români.

Ședința literară a 8-a, ținută Joi la 25 August n., în localitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, privilegiu i-a dat presidentului Reuniunii noastre dlui Vic. Tordășeanu, a ne întreținea cu planurile următoare de guvernul țerei, relative la ridicarea meseriilor. Anul rău ce amenință cu foamete mii, de gură și care a lipsit mii de brațe, muncitoare de lucru, ansă a dat celor chemați de a contempla asupra căilor și mijloacelor, cari folosite cel puțin pentru viitor și în cazuri anologice, să ne scape de perirea sigură. În țeri per eminentiam agricole, cum e și patria noastră, dacă munca economului, fie, dintr'o cauză, fie dintr'alta, nimicite sunt și toate isvoarele lui de câștig. În asemenea țeri, constatat este că între altele industria și meseriile trebuiesc păstrate, încurajate și perfecționate și aceasta și pentru faptul, că ele pe lângă că sunt factor însemnat în organizația socială, își au rostul lor și în statele cele mai înaintate în agricultură. În astfel de țeri lucrul de căpetenie este a da meseriilor o dezvoltare cât mai artistică, în care scop neapărat este ca meseriașul să fie înzestrat cu pricepere și destoinicie, aceste însemnate recerinte la ținerea concurenței. Și în țara noastră se lucrează de un timp încoaci, de bună seamă urmându-se exemplor date de țerile mai înaintate, la complectarea cunoștințelor măiestriilor și în consecuență și la îmbunătățirea produselor lor.

În această direcțiune guvernul intenționează a transforma muzeul tehnologic din Budapesta într'o centrală, în care să se găsească o expoziție permanentă de modelele cele mai frumoase și solide, ear' în orașele cu școli de arte și meserii cum este Clujul, M.-Oșorheiul și Timișoara, se vor face și ele asemenea muzee. În aceste expoziții, pe lângă

modele se vor găsi și mașinele și în unele trebuitoare industriei mici, arătându-se în acelaș timp și modul lor de a funcționa. Se vor numi din partea ocăruierei profesori ambulanti atât pentru măestri, cât și pentru calfe. În scopul perfecționării calfelor se vor aranja expoziții cu lucrări eșite din mâinile lor. Se va pune un deosebit pond pe crearea de stipendii, ca să se dea calfelor pentru perfecționarea în străinătate. Cu scop de a ușura lupta meseriașilor, se va da deosebită încurajare societăților cooperative de meseriași spre a-și aduce materiile prime. Se vor crea centrale pentru fiecare breaslă, ear' pentru desfășurarea mai cu ușurință a mărfii, se va organiza o prăvălie (hală de vânzare), toate ajutate cu subvenții din visteria statului și cu împrumuturi fără interese și replătibile în rate.

De bine facerile acestor așezăminte nisuița noastră trebuie să fie ca și noi să fim împărtașiți și vom și fi, dacă umăr la umăr vom pune cu toții, dacă ne vom cinși meseria, dacă vom lucra neobosiți și cu însuflețirea recerută ori-cărei trebi bune.

Acestea premerse dl president bineventează numeroșii oaspeți și între acestea pe d-șoara Olga Stoianovici, originară din București și elevă a școlii de pictură din München; pe dl Magdu, funcționar de bancă în Arad, pe dl Ignățiu Moldovan, măestru pantofari, care mutându-se din Budapesta, și-a deschis etablimentul în Sibiu.

Micul dar' drăgălașul program al seratei a fost următorul: d-șoara Alexandrina Baci, plină de veselie și cu multă însuflețire ne-a predat nu se poate mai frumos poezia »Mircea și solii« de Bolinteanu, sodalul măsar dl Ioan Popaiov, harnic în toate și deștept, a produs mult haz cu »Țiganul la împărtașit«, de Speranță; de tot îmbucurător progres am constatat la dl Laurențiu Boldor, sodal măsar care a fost la înălțimea chemării în poezia »Eroii dela Plevna« de Alexandri; frumos și cu sentiment ne a predat d-șoara Maria Avrigean, poezia »Daniil sihastrul« de Bolinteanu; bun talent oratoric am descoperit în sodalul lăcătuș Petru Pop, predându-ne cu mult haz poezia »Țiganul în grădină« de x. sodalul măsar dl Simion Luca, ca începător a predat bine poezia »Imnul lui Stefan-cel-mare« de Alexandri, drăguță și neîntrecută a fost d-șoara Alexandrina Baci, care urcând din nou podiul, ne-a predat frumos »Păstrarea« de A. Pan; d-șoara Eugenia Grecu, profesoară în Bacău, a ținut, ca în toți anii în lunile de ferii, veselie să ne procure cu mai multe arii executate cu multă desteritate la pianul Reuniunii.

Făcându-se ca de obicei sortare cărților, din 119 persoane prezente no-

rocoase au fost a primi câte o carte folositoare, 17 persoane.

Sumarele ședințelor administrative, cetite de notarul Reuniunii, dl I. Apolzan, ne-au reoglindat afacerile de interes generalul industrial și meserieșesc, petrecute în cursul luni August.

»Stejar«

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 22—28 Septemvrie n. 1904

Joi	22	Mediaș
Vineri	—	—
Sâmbătă	—	—
Duminică	25	Veneția-inferioară.
Luni	26	Lăpușul-ung., Abrud.
Marti	27	Sic, Alm., Monor.
Mercuri	28	Reieag.

Calendarul vechiu și nou al săptămânei.

Duminica a 16-a după Rus. glas 7 sft. 5.

Dum.	5	Pr. Zahara	18	Toma Ap.
Luni	6	Minun Arh. Mihail	19	Ianuarie
Marti	7	M. Sozont	20	Eustachiu
Merc.	8	Nașterea N. de Dzeu	21	Mateu
Joi	9	† P. Ioachim și Ana	22	Mauricea
Vineri	10	M. Minodora	23	Tecla
Sâmb.	11	C. Teodora	24	Gerhard

Redactor-responsabil: **George Suciu**

Convocare.

Domnii acționari ai institutului tipografic »Minerva«, societate pe acți în Orăștie, sunt prin aceasta invitați în sensul §-lui 18 al statutelor la a

XIV-a adunarea generală ordinară.

care se va ținea în Orăștie la 16 Octomvrie n. a. c. la 3 ore p. m. în localul institutului (Piața mare Nr. 2) eventualul la 30 Octomvrie a. c., la casă să nu fie înrunit numărul acționarilor, sau lipsind reprezentarea voturilor la adunarea din 16 Octomvrie a. c., recerute conform §-lui 24 din statutele societății.

Obiect le puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii despre activitatea institutului și despre rezultatul gestiunii anului din urmă.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decisiunea asupra compturilor anuale.
4. Decisiunea asupra profitului net.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență.
6. Alegerea a 2 membri în direcțiune la locurile vacante.
7. Intregirea eventualelor locuri vacante în Comitetul de supraveghiere.
8. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal, luat în adunarea generală.
9. Evtuale propuneri făcute în sensul §-ului 28 din statutele societății.

Orăștie, în 16 Septemvrie 1904.

Diracțiunea

ANUNȚ

Aduc la cunoștința onoratului public din Orăștie și jur, că

Sâmbătă în 1 Octomvrie n. a. o.
voiu redeschide

Băile de vane și aburi

din Orăștie str. Faurilor nr. 8.

Din nou arangiate după regulile igienice, cu gust și deplină curățenie, serviciul prompt.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Duminica a. m. dela 8—11 ore, d. a. dela 2—6 numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Marți și Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 ore seara.

PREȚURILE DE SCALDĂ:

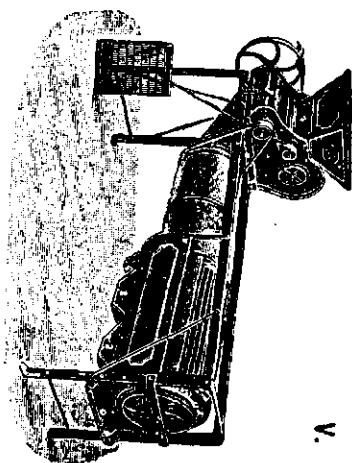
1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor. 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecventare cât de deasă, semnez, cu distinsă stimă

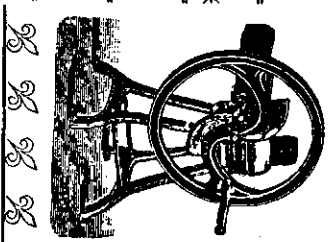
(247) 1—6

S. BIRTLER.

— la cerere — se poate căpăta informațiuni și prefcurent gratuit.



TRIOARE
Tăetoare de pae ***
Tăetoare de napi ***
Cuțite pentru tăiat pae (141) 35—52



CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagy-Szeben).

AVIS

Subsemnata, cu onoare aduc la cunoștința onor. doamne și dumnișoare din localitate și jur și în special onoratei mele clientele, că mi-am mutat **ATELIERUL** meu de **CONFEȚIUNI DE DAME** de pe str. Morii nr. 5 pe aceeași stradă nr. 14.

Odată cu strămutarea mea, voiu înființa și un **Curs de croit** pentru damele cari ar dori să cunoască această folositoare artă în ajutorul casnic.

De asemenea, damele cari vor voi a-și lucra singure toiletele, vor putea să le lucreze la mine, sub îngrijirea mea.

Sperând deci în bine-voitorul sprigin al onor. doamne, semnez. — Cu toată stima
KATHARINA DOBRINGER
Strada Morii (Malom-utca) nrul 14.
2—4 Orăștie (Szászváros). (244)

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(190) de 20



Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju- vindecă boale vechi de ani. 34—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fisături de ureche, dătaie de inimă, sgârçiri de inimă, asma, ausul greu, sgârçiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la traçtare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« deoare-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

CUMPENE

pentru **comerciu, industrie** și **economie** solid și exact lucrate, ofere spre cumpărare

I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)
33—52 ilustrat gratuit și francat.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA.**

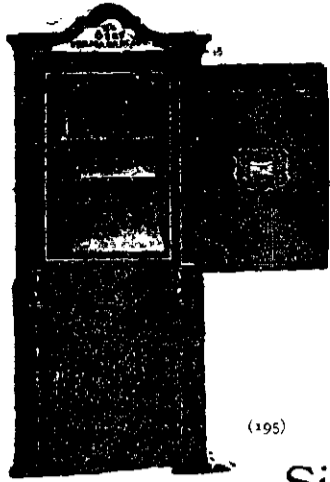
Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

35—52

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii



pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de case de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

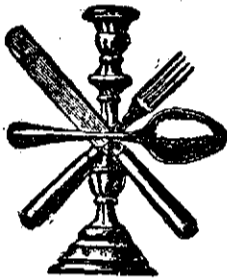
Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpănă de gospodărie gratis.



Trimit cu prețuri proverbial de eftine din magazinul meu, peste măsură asortat, *mărfurile mele de argint de Mexico* renumite și plăcute prăfând pentru bunătatea lor excelentă și anume: 6 bucăți cuțite de masă de argint de Mexico, 6 buc. furculițe de argint de Mexico, 6 buc. linguri de argint de Mexico, 12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc. excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de Mex. o pentru sos supă, 1 lingură de argint pentru scos lapte, 2 bucăți sfâșnice de masă elegante, pentru salon.

46 buc. izolată numai fl. 6-50.

Fiecare cumpărător primește, afară de acest, în dar o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ kg. și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță. Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis. *Argintul de Mexico* este un metal absolut alb (și în lăuntrul) pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate ofer garanță pe 25 ani. Expedarea se face trimițând suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 1-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-lângă garanță: reuma, insomnia, epilepsia, ner-tet, clorosi, durerea de terț, influență, precum nervi. Bolnavul cel-ce decurs de 44 zile, îi întoarce banii imediat. Celui-ce nu-i mai ajută nimic, se încercă cu aparatul meu; căci sunt convins despre efectul sigur al aparatului meu.



decă și recrează pe asthma (respirația grea), vositatea, lipsa de apedintți, migrena, imposi-tot felui de boale de nu se poate vindeca în

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi la boale de nervi cronice.

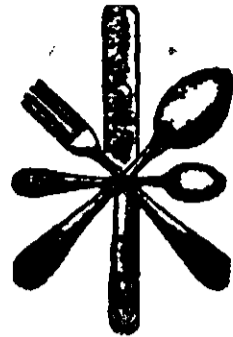
a se folosi la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stătinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 1-52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocazională!

32 bucăți numai 6 fl.



În urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt încredințat să vind marfa acesteia în prețul cu care se face. Spedez dară, până când depositul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într'o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat laptele și 1 sitiță de străcurat supă. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuște cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să ipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Aufferberg's Centrale**

(226) 35-52 Budapesta VI., Strada Próféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10-70 ani cu 2% - 5¼%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5-10 ani
La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.
La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, 35-52
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru luminarea chiltilor, treptelor, ambitelor și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și vânătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medicii și moșse cu ocaziunea vizitelor de noapte. În fabrice,

mori, pivnițe și depozite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceeași te potu să și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimit cu rambursă de 35-52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Próféta 5.